

טופס סילבוס

טיפולוגיות מגורים Housing Typologies

סמסטר א' תשע"ד

8 ש"ס

סוג המסגרת: סטודיו

שם המרצה: לאונרדו קליכמן

טלפון: 02-5639634

דואר אלקטרוני: lkelijman@013.net

שעות קבלה: לפי תאום טלפוני מראש יום: ד' בניין: דה בוטן חדר: סטודיו

שם המרצה: דפנה מתוק

טלפון: 03-6918099

דואר אלקטרוני: dafnamatok@yahoo.com

שעות קבלה: לפי תאום טלפוני מראש יום: ד' בניין: דה בוטן חדר: סטודיו

תאור הקורס

נושא המגורים הינו אחד מן התחומים החשובים באדריכלות ומהווה חלק נכבד מן העשייה והבנייה בארץ ובעולם. הסטודיו יעסוק בנושאים אלו, תוך למידה והבנה של נושא המגורים בהיסטוריה האדריכלית העולמית והישראלית. הסטודיו יעסוק בלמידה וניתוח אופני המגורים בעולם ובמיוחד בישראל לאורך השנים, תוך איסוף חומרים מהספרות המקצועית וסיוורם באתרים קיימים. לאור תובנות הניתוח, הסטודנטים יגבשו עמדה אישית בנושא המגורים ויציעו הצעה תכנונית למבנן מגורים ברקמה אורבאנית, הכוללת בתוכה את הנתונים העכשוויים, העתידיים והעל זמניים לתכנון כגון: צרכים פיזיים, צרכים חברתיים ותרבותיים, צפיפות, אקולוגיה, כלכלה וכד'. הכוונה היא ליצור את ה"מגורים לדוגמא" של העתיד (תוך הבנה ביקורתית של המונח עצמו), כשההצעה מכילה את ההבנות של אופני המגורים השונים, ויוצרת מגורים המכילים את הצרכים העכשוויים והעתידיים של "צרכני המגורים". הסטודיו יעסוק בתכנון מבנן מגורים בן 80-120 יחידות דיור, תוך פיתוח המבנן בשלושה קנה מידה: היחידה הבודדת, המבנן, והמרקם האורבאני.

שלבי הסמסטר:

1. ניתוח תקדימי מגורים ישראליים ובינלאומיים, גיבוש מסקנות ביקורתיות.
2. גיבוש עמדה אישית לגבי נושא המגורים וניסוח חזון – "מניפסט".
3. ביטוי ראשון של החזון האישי באמצעות אדריכלות מופשטת.
4. בחינה של המקום, האתר, תוך הבנת הרבדים והמשמעויות הנובעות ממנו.
5. פיתוח הצעה למבנן מגורים טיפולוגי הכוללת:

- 5.1 קנה מידה : פיתוח מבנן המגורים ברמת היחידה הבודדת, המבנן והמרקם האורבאני.
- 5.2 ממדים אדריכליים : פיתוח דרך הבנת הרעיונות, התחביר האדריכלי והפונקציונאליות של המבנה.
- 5.3 אמצעים אדריכליים : פיתוח המבנן באמצעות המערכת החללית, האור והחומר

Course description:

Housing is one of the major topics in Architecture and represents a significant portion of the professional activity and construction in the country and around the world. The Studio will deal with these issues, studying, considering and comprehending the Housing issue in both Israeli and World architecture history. The Studio will work on the documentation, study and analysis of both national and international examples throughout the years by examination of professional literature and study tours to existing sites.

According to the insights garnered from these materials, the students will develop an individual and personal position paper on the Housing issue and will design an architectonic proposal for a housing complex in an urban tissue, including contemporary, future and timeless topics such as physical needs, social and cultural needs, density, ecology, economy, etc'.

The Studio will deal with the design of a housing complex of 80 to 120 units, developing it through three different scales: the single unit, the complex and the urban tissue.

דרישות הקורס

נוכחות והשתתפות בשיעורי סטודיו, סיורים והרצאות
הגשה סופית

דרישות קדם או תנאי קבלה לשיעור

סטודיו לתכנון אדריכלי 2

מרכיבי הציון הסופי (חלוקה להמחשה בלבד – אינה מדויקת מתמטית)

50% הגשה סופית

50% עבודה במהלך הסמסטר

נושאי הקורס

הפרויקט והמהויות: הגדרת מהות של בית, הגדרה של מבנן מגורים בן זמננו, הגדרה של מרקם אורבאני.
הפרויקט והצרכים: חברה ותרבות, צפיפות וכלכלה, אקלים ואקולוגיה.
הפרויקט והמקום: הקשר אל המקום על משמעויותיו
הפרויקט והממדים האדריכליים: משמעות, תחביר ותפקוד
הפרויקט והאמצעים האדריכליים: חלל, אור, חומר.

רשימת ספרות

1. שלי כהן, טולה עמיר, **צורות מגורים אדריכלות וחברה בישראל**, תל-אביב, 2007, הוצאת חרגול.
2. צבי אפרת, **הפרויקט הישראלי, בנייה ואדריכלות 1948-1973**, תל-אביב, מוזיאון תל-אביב, 2004.
3. מרים טוביה ומיכאל בונה, **בנין הארץ שיכונים בשנות ה-50**, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1999.
4. גיאורג זימל, רוברט פארק, לואיס וירת, **אורבניזם, הסוציולוגיה של העיר המודרנית**, הוצאת רסלינג, 2004.
5. רחל קלוש, טלי חתוקה, **תרבות אדריכלית מקום, ייצוג, גוף**, תל-אביב, 2005, הוצאת רסלינג.
6. ז'ורז' פרק, **החיים הוראות שימוש**, תרגום מצרפתית: עידו בסוק, הוצאת בבל, 2005.
7. משה צוקרמן, **חרושת הישראליות, מיתוסים ואידיאולוגיה בחברה מסוכסכת**, פטיש הוצאת רסלינג, 2001.
8. עורך יהודה שנהב, **מרחב, אדמה, בית**, הוצאת הקיבוץ המאוחד, מכון ון ליר, 2003.
9. גי דבור, **חברת הראווה**, הוצאת בבל, 2001. ראה תזות 165-179 "ארגון הטריטוריה".
10. מישל פוקו, **הטרוטופיה**, תל-אביב, הוצאת רסלינג, 2003.
11. לואי אלתוסר, **על האידיאולוגיה**, תל-אביב, הוצאת רסלינג, 2003.
12. שרון רוטברד, **אברהם יסקי אדריכלות קונקרטיבית**, תל-אביב, הוצאת בבל, 2007.

חומר עזר נוסף

פילמוגרפיה:

- "מטרופוליס" – פריץ לנג
- "בליד ראנר" - רידלי סקוט
- "ברזיל" - טרי גיליאם
- "להרגיש בבית" – קים קי דוק
- "האלמנט החמישי" – לוק בסון